

Drugie wystąpienie mgr. A. Ułbickiego dotyczyło krótkiego okresu badań na grodzisku kulturowym w Zawalowie, gm. Międzyrzecze, woj. Lubelskie, w ramach realizacji projektu badawczego z zakresu etnografii. Na jego koniec nastąpiła dyskusja nad sposobem prowadzenia kontroli obron. Wskazano na potrzebę podjęcia badań nad tym typem kopca. Odczyt przedłożył referat o grodzisku w pol. 171-172 s.

Dołączyła do Komisji Kulturowej (K.A. UMCS) przedłożyła wyniki badań stanowiska Zamczyska w Zamczynie w latach 1982-1986, gdzie odkryto mury obronne fortyfikacji. Były one zbudowane na planie prostokąta i wznosiły się w dwóch pionowych rzędach w głąb terenu. Wyniki badań tego typu kontroli obron. są w Wschodzie w XVI w., natomiast w Polsce występują przykładami ich stanowiska już w wieku XVII. Wyniki badań fortyfikacji są datowane i charakteryzowane.

Na zakończenie przedłożono wyniki prac Pracowni Archeologiczno-Konserwatorskiej PKZ w Zamczynie, które pozwoliły odkryć relikt architektury dawnego klasztoru św. Błażeja – budowli wzniesionej w pol. XVII w.

Konferencja drugiego dnia obrad, z udziałem uczestników konferencji, prof. J. Machok, dotyczyła w tym typie grodzisk i prezentacji wyników prac terenowych są bardzo ważne dla dalszego rozwoju badań i program w odniesieniu do grodzisk i innych typów obiektów.

Zaw. Zawalowiec

Wyniki badań i referaty z konferencji zostały opublikowane w czasopiśmie „Zawalowiec” w 1987 r. (nr 1-2). Wyniki badań i referaty z konferencji zostały opublikowane w czasopiśmie „Zawalowiec” w 1987 r. (nr 1-2).

KONFERENCJA „PROBLEMY GRUPY TARNOBRZESKIEJ KULTURY ŁUŻYCKIEJ”. RZESZÓW, 12-14 LISTOPADA 1986 r.

Muzeum Okręgowe w Rzeszowie zorganizowało w dniach 12-14 listopada 1986 r. konferencję poświęconą grupie tarnobrzeskiej kultury łużyckiej. Wzięło w niej udział liczne grono (około 80) archeologów z całego kraju oraz zaproszeni goście z NRD (dr Fritz Horst) i Berlina Zachodniego (dr Klaus Goldmann).

Celem konferencji było przedstawienie szeregu problemów związanych z grupą tarnobrzeską. Ponadto miała ona być etapem podsumowującym pewien stan wiedzy oraz wytyczającym kierunki przyszłych prac badawczych. Konferencja poświęcona była pamięci przedwcześnie zmarłego (1983) dr Kazimierza Moskwy, który położył wielkie zasługi w rozpoznaniu grupy tarnobrzeskiej. Jego sylwetkę przypominała w referacie wstępnym mgr A. Barłowska (Rzeszów; *Wspomnienie o Kazimierzu Moskwie, wybitnym badaczu grupy tarnobrzeskiej*).

Kolejne referaty dotyczyły już kwestii merytorycznych, związanych z grupą tarnobrzeską. Pierwsze trzy poświęcone były podsumowaniu dotychczasowych poglądów na temat genezy i rozwoju tej jednostki kulturowej. Wypunktowały one także wszelkie problemy dyskusyjne z nią związane, wytyczając kierunki przyszłych działań. Były to wystąpienia: prof. dr hab. B. Gedigi (Wrocław; *Podstawy wyróżnienia grupy tarnobrzeskiej*), prof. dr hab. M. Gedla (Kraków; *Problemy grupy tarnobrzeskiej*) i prof. dr hab. Z. Bukowskiego (Warszawa; *Grupa tarnobrzeska – problemy dyskusyjne*).

Następny referat, wygłoszony przez mgr S. Kadrowa (Rzeszów; *Kilka uwag o zabytkach krzemienianych grupy tarnobrzeskiej kultury łużyckiej*), przedstawił grupę zabytków krzemienianych z wybranych osad (Trzęsówka) i cmentarzysk (Paluchy, Pysznica). Należy podkreślić wyczerpujące w tym wystąpieniu cech dystyngtywnych krzemieniarstwa grupy tarnobrzeskiej, charakteryzującego się ubóstwem form i przewagą narzędzi funkcjonalnych nad morfologicznymi.

W dwóch kolejnych wystąpieniach przedstawiono interesujące kwestie związane z niektórymi typami zabytków brązowych wczesnych faz grupy tarnobrzeskiej. Mgr W. Blajer (Kraków; *Z problematyki zabytków brązowych wczesnej fazy grupy tarnobrzeskiej*) omówił najstarsze typy ozdób brązowych w nawiązaniu do horyzontów skarbów brązowych, zwłaszcza tzw. horyzontu

Sieniawa. Mgr J. Kuśnierz (Zamość; *Dziobate siekiery z tulejką jako wyraz kontaktów grupy tarnobrzeskiej z terenami Wschodnich Karpat*) przedstawił związki niektórych typów siekierek brązowych z zakarpacką prowincją kulturową. Referaty te mocno podkreśliły właśnie ten kierunek związków kulturowych wczesnej fazy grupy tarnobrzeskiej.

Najwięcej zaprezentowanych w czasie konferencji prac związanych było ze schyłkową fazą grupy tarnobrzeskiej. Przedstawiono tu referaty: doc. dr hab. T. Węgrzynowicz i mgr G. Dmochowskiej (Warszawa; *Specyficzne rysy ceramiki grupy tarnobrzeskiej we wczesnej epoce żelaza*), prof. dr hab. T. Malinowskiego (Słupsk; *Grupa tarnobrzeska kultury łużyckiej a kultura pomorska*), mgr J. Gromnickiego (Warszawa; *Niektóre odkrycia z wczesnego i środkowego okresu lateńskiego w dorzeczu górnej Wisły*), mgr S. Czopka (Rzeszów; *Z badań nad schyłkową fazą grupy tarnobrzeskiej*) i mgr A. Matogi (Kraków; *Z badań nad młodszą fazą grupy tarnobrzeskiej na Kielecczyźnie*). Podkreślono w tej części obrad znaczne różnice w materiałach między grupą tarnobrzeską a kulturą łużycką *sensu stricto*. Zwrócono uwagę na związki ze wschodem i południowym wschodem. Wysunięto postulat konieczności badań nad chronologią i przyczynami upadku tej grupy kulturowej. W interesującym świetle przedstawiono materiały kultury pomorskiej, znane z jej zasięgu oraz coraz częściej odkrywanej ceramiki toczonej na kole, pochodzenia trackiego (lub scyto-trackiego).

Niektórym nowym odkryciom i badaniom poświęcone było wystąpienie mgr. M. Florka (Tarnobrzeg; *Ratownicze badania stanowisk łużyckich w woj. tarnobrzeskim*). Natomiast najnowsze wyniki badań specjalistycznych ceramiki łużyckiej w nawiązaniu do kultury Gáva przedstawiła mgr M. Bazielić (Kraków; *Najnowsze wyniki badań nad techniką produkcji wyselekcjonowanej ceramiki kultury łużyckiej z rejonu Przelęczny Dukielskiej*).

Problemem osadnictwa i badanym ostatnio osadom poświęcony był kolejny blok referatów. Dr J. Michalski (Warszawa; *Osadnictwo południowo-wschodniej Polski od środkowego okresu epoki brązu do wczesnej epoki żelaza*) wydzielił pewne okręgi (skupiska) osadnicze i przedstawił ich rozwój. Prof. dr hab. M. Gedl (Kraków; *Zespół osadniczy grupy tarnobrzeskiej w Bachórze-Chodorówce, woj. Przemyśl*) w interesujący sposób omówił wyniki długoletnich badań w Bachórze-Chodorówce, na jednym z największych cmentarzysk grupy tarnobrzeskiej. Dr B. Chomentowska (Warszawa; *Osada kultury łużyckiej w Zawadzie, gm. Polaniec, woj. tarnobrzeskie*) zaprezentowała niezwykle ciekawe materiały z badań na osadzie w Zawadzie. Mgr mgr J. Nogaj i S. Czopek (Lublin, Rzeszów; *Mikroregion osadniczy grupy tarnobrzeskiej w dolinie Włostka w świetle dotychczasowych badań*) przedstawili wyniki badań w najlepiej do tej pory rozpoznany mikroregionie osadniczym grupy tarnobrzeskiej. Osadnictwo zostało tam rozpatrzone w powiązaniu z warunkami środowiskowymi. Referat ten stanowił interesujący przykład prawidłowego wykorzystania badań powierzchniowych AZP do prowadzenia studiów osadniczych.

Następne dwa referaty to wystąpienie mgr A. Kostka (Przemyśl; *Próba interpretacji chronologicznej skupień grobów na cmentarzyskach grupy tarnobrzeskiej na przykładzie stan. II w Kosinie, woj. Tarnobrzeg*), który zajął się charakterystycznymi skupieniami grobów na cmentarzyskach, oraz komunikat mgr S. Czopka (Rzeszów; *Cmentarzysko grupy tarnobrzeskiej w Pysznicy, woj. Tarnobrzeg na tle innych stanowisk sepulkralnych tej grupy*) przedstawiający wyniki badań na dużym (402 groby) cmentarzysku w Pysznicy.

Konferencję zamknął blok referatów antropologicznych. Były to wystąpienia mgr B. Szybowicz (Kraków; *Wyniki badań antropologicznych z cmentarzyska ciałopalnego grupy tarnobrzeskiej w Bachórze-Chodorówce, woj. Przemyśl i Uwagi nad strukturą populacji ludności grupy tarnobrzeskiej*) oraz zespołu antropologów łódzkich pod kierunkiem doc. dr hab. Z. Kapicy (dr W. Beker, dr H. Stolarczyk, mgr A. Śmiszkiewicz-Skwarska, dr J. Wichan), który przygotował trzy prace (*Charakterystyka demograficzna pochówków z Pysznicy na tle innych cmentarzysk łużyckich, Uwagi na temat pochówków wielokrotnych z cmentarzyska w Pysznicy i Zagadnienie przyżyciowej oceny wysokości ciała na podstawie szczątków kremacyjnych*).

W ramach konferencji otwarto w Muzeum Okręgowym w Rzeszowie wystawę monograficzną grupy tarnobrzeskiej, na której zaprezentowano duży wybór w większości nie publikowanych materiałów.

Konferencja spełniła stawiane przed nią cele. Była rzeczywiście etapem podsumowującym pewien stan wiedzy na temat grupy tarnobrzeskiej. Podkreśliła jej odrębność w stosunku do innych grup kultury łużyckiej, ujawniając przy tym potrzebę badań w wielu kierunkach. Całość materiałów z konferencji ma się ukazać drukiem w odrębnym wydawnictwie przygotowywanym przez Muzeum Okręgowe w Rzeszowie.

Sylwester Czopek

MON. URZĘDZIA MAJ

(16 I 1949 - 12 IX 1956)

Wydanie 1956 r.
Książka jest własnością
Muzeum Okręgowego w Rzeszowie

Podobnie uważa się, że w tym czasie w Lublinie odbyła się konferencja i wyjazd do miejscowości Urzędów - położonej blisko granicy z Polską. W tym czasie miały miejsce również wyprawy do miejscowości Urzędów, gdzie w tym czasie odbyły się badania i zbierania. W tym czasie miały miejsce również wyprawy do miejscowości Urzędów, gdzie w tym czasie odbyły się badania i zbierania.

Czas wyjazd w miejscowości Urzędów - położonej blisko granicy z Polską. W tym czasie miały miejsce również wyprawy do miejscowości Urzędów, gdzie w tym czasie odbyły się badania i zbierania.

Wydanie 1956 r. Książka jest własnością Muzeum Okręgowego w Rzeszowie. W tym czasie miały miejsce również wyprawy do miejscowości Urzędów, gdzie w tym czasie odbyły się badania i zbierania.

Konferencja naukowa poświęcona jest przede wszystkim historii literatury i sztuki, a także historii myśli i kultury. W ramach konferencji odbędą się również warsztaty naukowe i wykład inauguracyjny.

Prace naukowe konferencji będą opublikowane w zbiorze "Kultura i Sztuka" wydawanym przez Wydawnictwo Uniwersyteckiego Instytutu Kultury i Sztuki. W ramach konferencji odbędą się również warsztaty naukowe i wykład inauguracyjny.

W ramach konferencji odbędą się również warsztaty naukowe i wykład inauguracyjny. Wykład inauguracyjny wygłosi prof. dr hab. J. K. K.

W ramach konferencji odbędą się również warsztaty naukowe i wykład inauguracyjny. Wykład inauguracyjny wygłosi prof. dr hab. J. K. K.

W ramach konferencji odbędą się również warsztaty naukowe i wykład inauguracyjny. Wykład inauguracyjny wygłosi prof. dr hab. J. K. K.

W ramach konferencji odbędą się również warsztaty naukowe i wykład inauguracyjny. Wykład inauguracyjny wygłosi prof. dr hab. J. K. K.

W ramach konferencji odbędą się również warsztaty naukowe i wykład inauguracyjny. Wykład inauguracyjny wygłosi prof. dr hab. J. K. K.